

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Csp/217/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118215935
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118215935.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobkyne: E. L., V., XX.XX.XXXX, P. Č. Q.D. XXXX/XX, XXX XX L. Š., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, v konaní o zaplatenie 66,24 EUR s prísl., takto

rozhodol:

I. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 66,24 EUR spolu s 5 % - tným ročným úrokom z omeškania od 30.11.2018 do zaplatenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

II. u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve, č. XXXXXXXX, zo dňa 31.10.2014 v § 1 Hlavy 11. „Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania,“ v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve, č. XXXXXXXX, zo dňa 31.10.2014 v § 2 Hlavy 11. „Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania,“ v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou súdu doručenu dňa 15.11.2018 navrhla žalobkyňa, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 66,24 EUR s príslušenstvom, a taktiež určiť neprijateľnosť zmluvných podmienok tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti rozsudku. V rámci žaloby poukázala na to, že so žalovaným uzavrela dňa 15.05.2014 úverovú zmluvu, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 3.200 EUR, ktorý sa zaviazala žalovanému vrátiť v 72 mesačných splátkach po 69,94 EUR. Žalobkyňa poukázala na to, že predmetná zmluva neobsahuje všetky obligatórne zákonné náležitosti vyplývajúce z § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., a to adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti, predpoklady použité pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, ako aj výšku, počet a

termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, preto je úver bezúročný a bez poplatkov a bezdôvodné obohatenie predstavuje rozdiel medzi výškou úveru a žalobkyňou uhradenými platbami.

Žalobkyňa taktiež navrhla určiť neprijateľnosť zmluvných podmienok. V súvislosti s poplatkami uvedenými v § 1 Hlavy 11 úverových podmienok (ÚP) uviedla, že je neprijateľné, aby mal spotrebiteľ znášať akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky a ktoré si on sám určil vopred pevnou sumou. Výšku poplatkov za upomienky žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil, a preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom. V súvislosti so zmluvnou pokutou uvedenou v § 2 Hlavy 11 ÚP žalobkyňa uviedla, že túto zmluvnú pokutu si individuálne nedojednala, bola zakomponovaná do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive, pričom ona ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť.

2. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 13.12.2018 k žalobe uviedol, že v danom prípade nebola naplnená ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia a posúdenie úverovej zmluvy za bezúročnú a bezpoplatkov len samotnou žalobkyňou bez ďalšieho nemôže mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia, nakoľko takéto posúdenie nie je spôsobilé nahradiť rozhodnutie súdu. Tento nárok teda žalovaný považuje za neopodstatnený. V súvislosti s náležitosťami zmluvy ohľadom doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti žalovaný uviedol, že z dátumu konečnej splatnosti uvedenej v úverovej zmluve je žalobcovi jednoznačne jasné a zrejmé, kedy nastane konečná splatnosť úveru, preto má žalovaný za to, že táto náležitosť bola splnená. V súvislosti s adresou predávajúceho žalovaný uviedol, že sa jedná o bezúčelový úver, preto uvedenie takejto adresy nie je možné. V súvislosti s rozkladom splátok poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EU C - 42/15, z ktorého vyplýva, že takéto rozlíšenie nie je potrebné. Žalovaný taktiež poukázal na to, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neprijateľných zmluvných podmienok, ktorý musí byť preukázaný nie len v čase začatia konania, ale aj v čase, kedy bol vyhlásený rozsudok, pričom nedostatok naliehavého právneho záujmu je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite. Žalovaný mal teda za to, že zmluva spĺňa všetky zákonné náležitosti, neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by spôsobovali na značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto považuje žalobu za nedôvodnú a navrhol, aby ju súd zamietol.

3. Z úverovej zmluvy zo dňa 31.10.2014 vyplývajú nasledovné údaje: druh úveru - bezúčelový úver, typ úveru - XXOXXXTXXA, celková výška úveru - 3.200 EUR, celková výška mesačnej splátky - 69,94 EUR, ročná úroková sadzba - 15,99 %, RPMN - 17,3 %, priemerná hodnota RPMN - 16,81 EUR, celková čiastka splatná spotrebiteľom - 5.035,68 EUR, počet splátok - 72, bezúročné obdobie hlava 5§6, spôsob úhrady splátok - bankovým prevodom, termín konečnej splatnosti 72 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci.

4. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať tieto náležitosti:

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140501.html>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140501.html>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/>>

pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140501.html> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140501.html>>,

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140501.html>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140901.html>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140901.html>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140901.html>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

5. Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech, získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

6. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného od 1.2.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

7. Na základe predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalovaný uzavrel so žalobkyňou spotrebiteľskú úverovú zmluvu, ktorá ale neobsahuje všetky obligatórne zákonne náležitosti. Súd sa stotožňuje s argumentáciou žalobkyne, že predmetná zmluva neobsahuje uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti úveru, ktorý má byť vyjadrený konkrétnym dátumom, teda dňom, mesiacom a rokom. Zmluva taktiež neobsahuje predpoklady použité pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), keďže tieto majú byť uvedené ako samostatná zákonná náležitosť, konkrétne pre zmluvu, ktorá je predmetom tohto konania. Absencia vyššie uvedených náležitostí má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

8. Súd zároveň poukazuje na to, že z predložených listinných dôkazov nevyplýva, aby bol žalovaný akýmkoľvek spôsobom skúmal bonitu žalobkyne z hľadiska jej výdavkov, keďže zo zmluvy vyplýva iba zistenie príjmu žalobkyne a jej partnera, avšak žiadnym spôsobom neboli skúmané jej výdavky, čo má taktiež za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

9. Na druhej strane sa súd stotožnil s argumentáciou žalovaného v súvislosti s náležitosťami, ktoré majú spôsobovať bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, a to uvedenie adresy, na ktorej sa môže uplatniť reklamácia alebo sťažnosť, pričom táto náležitosť nie je potrebná, keďže sa nejedná o úver na kúpu tovaru (nejednalo sa o kúpu na splátky), a taktiež neakceptoval argumentáciu ohľadom určenia výšky, počtu a termínu splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, keďže tak, ako to vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EU C - 42/2015, postačuje pokiaľ sú tieto jednotlivé platby zahrnuté v mesačnej splátke, čo v danom prípade bolo splnené.

10. Vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, preto súd žalobe vyhovel v časti týkajúcej sa vydania bezdôvodného obohatenia, keďže žalobkyňa sumu, ktorú plnila nad výšku poskytnutého úveru plnil bez právneho dôvodu. Súd zároveň poukazuje na to, že žalovaný výšku uplatneného nároku ani nerozporoval, preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 66,24 EUR spolu s 5 % - tným ročným úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, kedy sa žalovaný dostal do omeškania s plnením dlhu.

10. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

11. V súvislosti s neprijateľnými zmluvnými podmienkami súd poukazuje na skutočnosť, že o totožných zmluvných podmienkach rozhodol tunajší súd rozsudkom vo veci 9C/137/2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.11.2016 a ktorým určil neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok. Súd navyše poukazuje na to, že uvedené sankcie, teda poplatky za upomienky, resp. zmluvná pokuta neboli individuálne dojednané v samotnej zmluve, ale vyplývajú iba z úverových podmienok, ktoré ani žalovaný nepodpisuje a ktoré predstavujú rozsiahly text na 18 stranách. Súd sa taktiež zotožňuje s argumentáciou, že poplatky za upomienky nemajú predstavovať neprimerane vysokú paušalizovanú sumu, ale majú odzrkadľovať reálne náklady, ktoré sú s prípadnou upomienkou reálne vynaložené. Čo sa týka zmluvnej pokuty, súd zároveň poukazuje na to, že táto musí byť písomne dojednaná v zmluve, teda nemôže jednostranne vyplývať z úverových podmienok, čo je aj podmienkou jej platnosti, pričom aj jej výšku 17 EUR za meškanie s úhradou splátky, bez bližšej časovej identifikácie dĺžky omeškania, súd považuje za neprimerane vysokú a odporujúcu dobrým mravom. Súd má teda za to, že uvedené zmluvné podmienky spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže ich uplatnením, teda uplatnením poplatku za prvú upomienku, druhú upomienku, resp. za meškanie s úhradou splátky je spotrebiteľ dokonca trojnásobne sankcionovaný za prípadné nesplnenie jednej povinnosti, pričom veriteľ by mal v takomto prípade samozrejme nárok aj na zákonný úrok z omeškania. Vzhľadom na uvedené, preto súd vyhovel žalobe aj v časti týkajúcej sa určenia neprijateľných zmluvných podmienok tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

12. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení a úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).